

Paardensportcentrum

Wennekers

Erfinrichtingsplan bij uitbreiding

2015

Paardensportcentrum Wennekers

Erfinrichtingsplan bij uitbreiding

A. Dillon

2015

Projectleider	A. Dillon
Afdeling	Onderzoek & Advies
Opdrachtgever	V.o.f. Paardensportcentrum Wennekers
Foto's en afbeeldingen	A. Dillon, anders met bronvermelding
Wijze en citeren	Dillon, A. 2015. Paardensportcentrum Wennekers, Erfinrichtingsplan bij uitbreiding. Landschap Noord-Holland, Heiloo.
Rapportnummer	15-007
Projectnummer	M-OA-A-15-55517

© Landschap Noord-Holland
Postbus 222
1850 AE Heiloo
088-0064400
www.landschapnoordholland.nl

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	5
2.	Gebiedsbeschrijving	6
3.	Huidige situatie	8
4.	Analyse en waardering	11
5.	Uitgangspunten	13
6.	Inrichtingsplan	15
6.1	Laanbomen langs erfpad	15
6.2	Bomenrij langs erfrand	16
6.3	Bomenrij met dubbele struweelhaag langs erfrand	17
6.4	Fruitboomgaard	20
6.5	Knotbomenrij	21
6.6	Solitaire bomen	24
6.7	Grondwal	25
6.8	Plas/dras berm als water compensatie	26
6.9	Zoom/vlinderstrook	27
6.10	Takkenril	28
6.11	Grastegels op nieuwe parkeerplaats	29
7.	Financiën	30
8.	Literatuur	30
9.	Bijlagen	30

1. Inleiding

Paardensportcentrum Wennekers is een hippische recreatiecentrum in de Schinkelpolder in Aalsmeer. Het bedrijf heeft een totale oppervlakte van circa 40 hectare en biedt stal, beweiding, rijfaciliteiten en opslag aan de eigenaren van 350 paarden en pony's. Daarnaast houdt de boerderij circa 45 eigen vleesrunderen en jongvee.

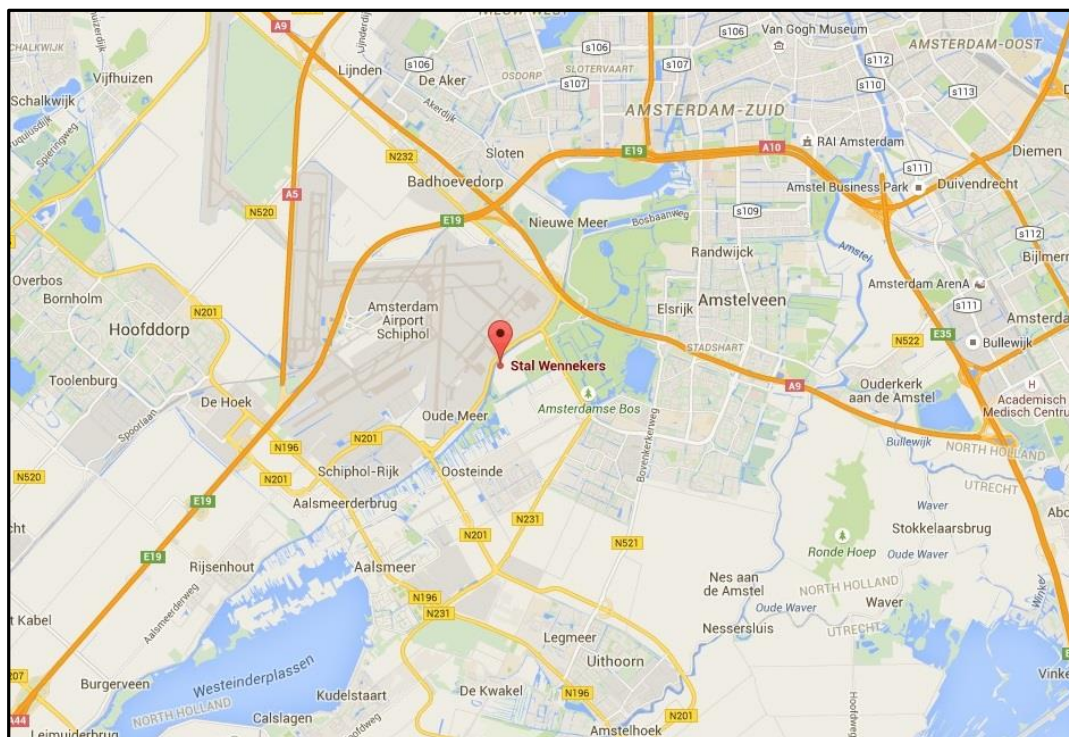
De Schinkelpolder is rijk in landschappelijke contrasten. Het eigendom van de Fa. Wennekers ligt in een van de "groene scheggen" van de metropool die verstedelijking doorsnijden en reiken van het buitengebied tot in de stad Amsterdam. Ten noordwesten en zuidoosten van de boerderij zijn dynamische, industriële gebieden, waaronder Schiphol en de kassencomplexen van Aalsmeer. Tussen deze grootschalige ontwikkelingen liggen de natuurgebieden Molenpoel en het Schinkelbos. Ze zijn onderdeel van het Nationaal Natuurnetwerk (NNN, vroeger Ecologische Hoofdstructuur - EHS). Het terrein van Stal Wennekers vormt de groene schakel tussen de twee natuurgebieden.

Het bedrijf wil de hippische faciliteiten in het terrein in de komende tien jaar gefaseerd uitbreiden. Het aantal gastpaarden zal toenemen met 60 dieren. Ter onderbouwing van het uitbreidingsplan heeft het bedrijf stedenbouwkundige en ecologische onderbouwingen opgesteld (Dresmé, L., 2014 en Wennekers, R., 2014).

De Gemeente Aalsmeer heeft het bouwplan beoordeeld en vindt het onder voorwaarden haalbaar. Ook de Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling (ARO) heeft op hoofdlijnen positief geadviseerd over het plan. Gemeente Aalsmeer en Provincie Noord-Holland adviseerden de firma Wennekers om het plan verder uit te werken. De uitwerking dient rekening te houden met een aantal voorwaarden, die zij vanuit het aspect ruimtelijke kwaliteit belangrijk achten. De ARO adviseert om de geprojecteerde uitbreiding de aanleiding te laten zijn om aan het hele gebied een kwaliteitsslag te geven. Ze achten een bredere visie om de inrichting van het terrein in relatie tot zijn omgeving nodig. Zowel de achterzijde als voorzijde van het terrein verdienen in dit verband meer aandacht. De gemeente maakt de initiatiefnemers attent dat ook het aspect parkeren niet in overeenstemming is met de richtlijnen van CROW publicatie 17 en dient aandacht in de uitwerking te krijgen. Landschap Noord-Holland heeft ruime ervaring met het realiseren van nieuwe ontwikkeling op agrarische erven waarbij de streekeigen identiteit zo veel mogelijk versterkt wordt.

Het onderstaande plan geeft antwoord op de verzoeken van de gemeente en de ARO met een praktische, voor deze ondernemer uitvoerbare erfinrichting. Het plan omschrijft de landschappelijke inpassing van het uitgebreide bedrijf en houdt rekening met de landschappelijke en ecologische betekenis van de locatie. Het voorziet in een uitbreiding die niet alleen economisch maar ook landschappelijke meerwaarde oplevert. De groei van Paardensportcentrum Wennekers gaat hiermee gelijk op met een versterking van de karakteristieke groene en blauwe elementen van de Schinkelpolder.

2. Gebiedsbeschrijving

Afbeelding 1: Ligging van Paardensportcentrum Wennekers. Het bedrijf ligt aan de ringvaart van de Haarlemmermeer ten zuiden van Amsterdam. Bron: Google Maps

Paardensportcentrum Wennekers ligt in de Schinkelpolder in Aalsmeer ten oosten van ringvaart van de Haarlemmermeer. Ten noordoosten en zuidwesten van het bedrijf liggen het Schinkelbos en Molenpoel. Ze zijn bestemd als natuurgebieden met recreatieve nevenfunctie en onderdeel van het Nationaal Natuurnetwerk (NNN, het vroegere Ecologische Hoofdstructuur of EHS.) Ten zuidoosten van

Afbeelding 2: Luchtfoto van Stal Wennekers en omgeving. Bron: Google Earth

het bedrijf liggen kassencomplexen en aanverwante agrarische bedrijven van Aalsmeer. Ten noordwesten van het bedrijf ligt Schiphol en haar bedrijventerreinen.

De verveende Schinkelpolder is in 1858 drooggelegd en verkaveld volgens een orthogonaal patroon. De tochten (Westtocht, Oosttocht en Grottocht) zijn in een oost-west richting gegraven en de kavelsloten haaks daarop georiënteerd.

Afbeelding 3: Topografische kaart Schinkelpolder, circa 1952. De oorspronkelijke kavelstructuur was toen nog goed zichtbaar in het westelijke deel van de polder. Bron: watwaswaar.nl

De bodem in het terrein bestaat vooral uit kalkrijke lichte klei met grondwatertrap VI. De gemiddelde hoogste grondwaterstand in de winter ligt tussen 40-80 cm onder maaiveld. De gemiddelde laagste grondwaterstand gemeten in de zomer ligt meer dan 120 cm onder maaiveld. In de westelijke hoek van het terrein is de bodem natter en moeriger. Het bestaat uit veen op ongerijpte klei met grondwatertrap IIb. Hier ligt de gemiddelde hoogste grondwaterstand in de winter

Afbeelding 4: Bodemkaart terrein van Stal Wennekers. Bron: bodemdata.nl

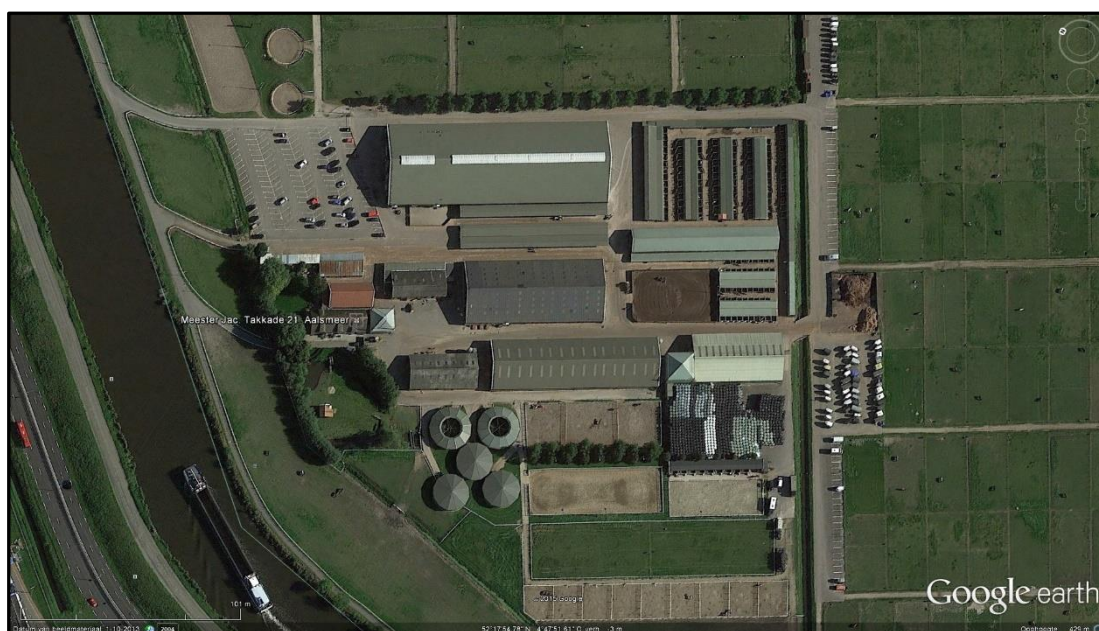
tussen 25-40 cm onder maaiveld. De gemiddelde laagste grondwaterstand in de zomer ligt tussen 50-80 cm onder maaiveld.

3. Huidige situatie

Het terrein van Stal Wenekers heeft een oppervlakte van circa 40 hectare. Het eigendom is aan drie zijden begrenst door watergangen. Evenwijdig aan de vaart, onderaan de ringdijk stroomt de dijk-sloot. De Grotetocht vormt de zuidelijke grens van hun eigendom. De poldersloot tussen Stal Wenekers en het Schinkelbos vormt de oostelijke grens van het terrein. Het Westtocht doorsnijdt het perceel in oost-west richting. De oorspronkelijke kavelsloten binnen het terrein zijn gedempt. De weiden ten zuiden van de Westtocht zijn ingedeeld volgens het oorspronkelijke kavelpatroon. Het noordoostelijke deel van het terrein is waarschijnlijk uit praktische overwegingen herverkaveld haaks op de oude structuur.

De hoofdentree naar het recreatiecentrum ligt aan de Mr. Jac. Takkade. Een tweede (privé) entree naar de boerderij ligt ten westen van de hoofdentree. De tussenliggende entree is afgesloten. Nabij de privé entree is de rijweg afgesloten voor autoverkeer en is alleen voor (brom)fietzers toegankelijk. Er ligt ook een fiets/ruiter/wandelverbinding met het Schinkelbos langs de Grotetocht.

Het huidige erf (het bebouwde en verharde delen van het terrein, inclusief paardenrijbakken) heeft een oppervlakte van circa 7,1 hectare. De boerderij, rijhallen en grotere bijgebouwen staan parallel aan elkaar en evenwijdig aan de kavelrichting. Een aantal kleine buitenstallen, lage paardenboxen en opslag staat haaks op het kavelpatroon. Rondom de bebouwing zijn verschillende buitenrijbakken, longeerkralen, stapmolens en paddocks.

Afbeelding 5: Luchtfoto van het huidige erf met bebouwing, binnen- en buitenrijfaciliteiten, opslag en erfbeplanting. Bron: Google Earth

Tussen de gebouwen en opslag op het erf is grotendeels geasfalteerd. Bezoekers en publiek parkeren in het parkeerterrein (voor circa 150 auto's) voor de grote rijhal. Langs de achtererfrand zijn nog

circa 130 parkeerplaatsen voor paardentrailers. Ten oosten van de grote rijhal en onder de laanbomen ligt een half verharde vlakte die aanvullende parkeermogelijkheid biedt tijdens evenementen. Naast het erfpad ligt een fietsenstalling met capaciteit voor circa 80 fietsen. Voet- en hoofverkeer over het erf loopt via twee geasfalteerde assen van voor naar achteren. Verschillende verharde paden over het erf sluiten daar op aan.

De huidige erfbeplanting bestaat uit:

- a. Laanbomenrij (es), 23 stuks, geplant langs de noordoostelijke erfrand
- b. Laanbomenrij (es), 14 stuks, geplant langs de zuidwestelijke erfrand
- c. Rij gekandelaberde bomen (linde), 8 stuks, geplant langs de zuidwestelijke erfrand
- d. Knotbomenrij (schietwilg), 10 stuks, geplant onderaan de dijk voor de boerderij
- e. Solitaire bomen (w.o. treurwilg, veldesdoorn), ca. 10 stuks, geplant op het voorerf van de boerderij en bomenopslag rondom het parkeerterrein
- f. Opstand van houtige gewassen (es, els, Amer. Vogelkers, liguster, meidoorn, vlier) tussen het watervogeltuin en een container met opslag ten zuiden van de boerderij

Het grasland rondom het erf is opgedeeld in paardenweiden van circa 400 m² per weilje. Er graast meestal één of enkele paarden of pony's per wei. Zandpaden tussen de kavels sluiten aan op de verharding en geven toegang van het erf tot de paardenweiljes. De koeien grazen op de dijk en in het noordoostelijke deel van het terrein. De paardenweiden zijn afgerasterd met stevige stroomkoord gevestigd aan ronde houten palen. Fa. Wennekers gebruikt witgeschilderde stalen hekwerk langs de randen van het bedrijf en als boerenlandhek.

Afbeelding 6: Paardenweiden van ca. 400 m². Afrastering door stroomkoord bevestigd aan ronde houten palen. De landschappelijke impact is gering want de koord en de palen vallen weg in het landschap. Eén weilje vertoont slijtage.

De graslanden van de firma Wennekers worden gedraineerd en jaarlijks bemest. Ook voert het bedrijf jaarlijks chemische onkruidbestrijding uit om vegetatie die voor paarden giftig zijn (Sint-Jakobs-kruiskruid, boterbloem) te doden. De graslanden vertonen weinig soortenrijkdom. De vegetatie bestaat uit enkele grassoorten en kruiden die tegen intensieve begrazing kunnen. Het land vertoonde

in het voorjaar 2015 relatief weinig slijtage gezien de intensiteit van het gebruik. Het bedrijf hanteert gebruikersregels voor haar klanten om te voorkomen dat het land wordt opengetrapt door overbeweiding. Deze regels worden bijna overal gerespecteerd.

De dijk ten westen van het erf en de graslanden rondom het erf van Stal Wennekers zijn begrensd als Nationaal Natuurnetwerk (NNN). Op de NNN-voortgangkaart van de Provincie staat het zuidelijke deel van het terrein als “niet verworven en niet ingericht” (Natuurbeheerplannen Provincie Noord-Holland, 2015). Het compensatiegebied ten westen van het erf staat op de kaart als “natuurnetwerk gerealiseerd”. Op de NNN-ambitiekaart 2016 hebben de graslanden een ontwikkelopgave als beheertype “N12.02 Kruiden- en faunairijk grasland”. Het compensatiegebied heeft beheertype “N14.02 Hoog- en laagveenbos”. Er zitten momenteel geen beheersubsidies op deze gebieden.

Langs de Grotetocht is een ecologische verbingszone ingericht tussen Molenpoel en het Schinkelbos langs het zuidelijke grens van het terrein van Wennekers. De volgende beheertypen zijn daar gerealiseerd:

- N04.02 Zoete plas
- N05.01 Moeras
- N12.02 Kruiden- en faunairijk grasland
- N14.02 Hoog- en laagveenbos

Afbeelding 7: Ambitiekaart, NNN op het terrein van Stal Wennekers. Bron: Natuurbeheerplannen Provincie Noord-Holland, 2016.

Landschap Noord-Holland heeft natuurgegevens verzameld in gemeente Aalsmeer ten behoeve van de *Natuurwaardenkaart Aalsmeer* (Witteveldt et al, 2012). Het terrein van Stal Wennekers vormt

(potentieel) leefgebied voor meerdere bedreigde of beschermde diersoorten. In de graslanden broeden nog enkele weidevogels (Grutto, Tureluur, Kievit), hoewel de aantallen gering zijn. Typische rietvogels (Blauwborst, Rietzanger, Bosrietzanger) broeden in de ecologische verbindingzone langs de Grotetocht. Ook beschermde vleermuizen (Meervleermuis, Rosse vleermuis, Laatvlieger) zijn waargenomen tijdens het foerageren in deze zone. De rugstreeppad is niet talrijk in de gemeente maar is wel in de omgeving getroffen. Het gebied is ook van belang voor de ringslang.

4. Analyse en waardering

Het erf van familie Wennekers heeft in de afgelopen decennia veel veranderingen doorgemaakt. Het oorspronkelijke melkveehouderij Land Gosen is doorgegroeid tot een van de grootste paardenrecreatiecentra van Noord-Holland. Het erf is een weerspiegeling van de complexiteit van een bedrijf van deze schaal. Bij schaalvergroting kan een agrarisch erf gauw haar landschappelijke identiteit inleveren aan zwaarder wegende economische belangen in het bedrijfsvoering. Er zijn genoeg voorbeelden van schaalvergroting op erven waar deze weinig of geen relatie behouden met hun omgeving en eigen agrarische verleden.

Het erf van de fa. Wennekers vormt een gelukkige uitzondering op deze regel. Ondanks de grote schaal spant het bedrijf zich in om een praktische balans te houden tussen het landschap en de andere, soms tegenstellende, belangen in de bedrijfsorganisatie. Het behoud van de cultuurhistorische waardevolle tochten (Westtocht en Grotetocht) bij de uitbreiding verdient een compliment. Het aanzicht van de oude boerderij met haar groene voorerf is aansprekend. Het ensemble van bedrijfsgebouwen vormt door de materialisatie en indeling geen grote doorn in het oog. Opslag van machines, voer en mest gebeurt voornamelijk binnen het erf en is grotendeels aan het zicht onttrokken. De orthogonale indeling van de paardenweiden binnen de kavelrichting en het gebruik van koord en houten palen als raster zorgt voor een minimale landschappelijke impact van de intensieve beweiding. Ook het beleid omtrent slijtage van het weiland zorgt dat het grasland niet overmatig stukgelopen wordt.

Afbeelding 8: De entree met het groene voorerf van de oude boerderij. Het witte hekwerk trekt aandacht van het aanzicht van de boerderij.

De inspanning van de fa. Wennekers zorgt er voor dat de beleving van het terrein binnen de menselijke schaal blijft. Ondanks de grootschalige ontwikkelingen en industriële landschap om zich heen behoudt het bedrijf haar agrarische identiteit. Wel zijn er kansen voor versterking van de landschappelijke inpassing van het (uitgebreide) bedrijf en een bescheiden versterking van de aanwezige natuurwaarden. Van oudsher was het erf in de droogmakerij duidelijk afgekaderd van het open landschap door middel van houtige beplanting en sloten. Het terugbrengen van de zijslot is niet haalbaar in de nieuwe situatie. Versterking van de erfbeplanting met streekeigen houtige gewassen is haalbaar en wenselijk. De entree naar het paardenrecreatiecentrum mag daarbij een groener uitstraling krijgen. Het inpassen van de parkeerplaatsen op het voor- en achtererf verdient ook aandacht. Ook kunnen de zandvlaktes van de paardenrijbakken en paddocks langs de erfranden beter aan het zicht onttrokken worden.

De natuurwaarde in het terrein, buiten de verbindingzone langs de Grotetocht, is relatief gering. Waar het praktisch haalbaar is, adviseert LNH om meer ruimte voor de natuur te creëren op het erf. Er liggen kansen voor natte natuur en voor aanvullend gebruik van inheemse houtige beplanting om de biodiversiteit in het terrein te verhogen.

Afbeelding 9: Het aanzicht van de oude boerderij met daarachter een van de rijhallen, vanaf de ringdijk gezien.

5. Uitgangspunten

Paardensportcentrum Wennekes wil de hippische faciliteiten in het terrein in de komende tien jaar gefaseerd uitbreiden. Het aantal gastpaarden zal toenemen met 60 dieren. Het vergrote erf zal circa 9 hectare aan bebouwing, opslag, verharding, paddocks en rijbakken beslaan.

De Gemeente Aalsmeer heeft het bouwplan beoordeeld en vindt het onder voorwaarden haalbaar. Ook de Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling (ARO) van Provincie Noord-Holland heeft op hoofdlijnen positief geadviseerd over het plan. Beide overheden adviseerden de firma Wennekes om het plan verder uit te werken. De uitwerking dient rekening te houden met een aantal voorwaarden, die zij vanuit het aspect ruimtelijke kwaliteit belangrijk achten. De ARO adviseert om de geprojecteerde uitbreiding de aanleiding te laten zijn om aan het hele gebied een kwaliteitsslag te geven. Ze achten een bredere visie om de inrichting van het terrein in relatie tot zijn omgeving nodig. Zowel de achterzijde als voorzijde van het terrein verdienen in dit verband meer aandacht. De gemeente maakt de initiatiefnemers attent dat ook het aspect parkeren niet in overeenstemming is met de richtlijnen van CROW publicatie 17 en dient aandacht in de uitwerking te krijgen.

Het onderstaande plan van Landschap Noord-Holland geeft antwoord op de verzoeken van de gemeente en de ARO met een praktische, voor deze ondernemer uitvoerbare en beheerbare erfinrichting. Het plan omschrijft de landschappelijke inpassing van het uitgebreide bedrijf en houdt rekening met de cultuurhistorische en ecologische betekenis van de locatie. Het inrichtingsplan voorziet in een versterking van de karakteristieke groene en blauwe elementen van de Schinkelpolder. De uitgangspunten van het plan zijn:

1. Het stedenbouwkundig richtbeeld zoals omschreven in het rapport *Stedenbouwkundige onderbouwing* (Wennekes, 2014).
2. Het veilige en recreatieve gebruik van het terrein door klanten van het paardensportcentrum.
3. Begrenzing van het uitgebreide erf door sloten. Het poldererf is van oudsher duidelijk begrensd door sloten. Het terugbrengen van de zijslot langs de oostelijke erfgrans is niet haalbaar. Verder blijft het erf aan drie zijden door watergangen begrensd in de nieuwe situatie.
4. Erfranden beplant met houtige beplanting. Een poldererf van deze schaal vraagt om een robuuste erfbeplanting langs de erfranden. In de uitgebreide situatie zijn alle randen beplant met houtige gewassen die kenmerkend zijn voor het boerenerf (laanbomenrijen, gemengde beplanting met bomen en struikgewas, halfhoogstamfruitbomen en knotbomen.)
5. Landschappelijke inpassing van storende elementen door middel van houtige beplanting. De beplanting langs de erfranden is zodanig aangelegd dat ze de parkeerplaatsen en verschillende zandvlaktes aan de voor- en achtererfranden zo veel mogelijk aan het oog onttrekken. Functioneel beplanting (bijvoorbeeld markante solitaire bomen) is ook gebruikt binnen het erf in de nieuwe situatie om het zicht op de nieuwe parkeerplaats te beperken.
6. Doorzicht over het erfpad, met laanbomen, behouden. Het erfpad biedt doorzicht over het erf vanaf de entree naar het achterland. Deze zichtlijn, beplant met laanbomen, is behouden in de nieuwe situatie.
7. Hoofdentree met een groene uitstraling. Laanbomen geplant bij de hoofdentree versterken de groene uitstraling van het erf in de nieuwe situatie.

8. Inheemse bomen en struiken zo veel mogelijk toepassen in streekeigen erfbeplanting. Het gebruik van inheemse bomen en struiken verhoogt de landschappelijke en ecologische waarden van deze elementen. Uitsluitend soorten die niet giftig zijn voor paarden worden toegepast in de nieuwe situatie.
9. Het creëren van natte natuur als compensatie voor het toegenomen verharding in het terrein. De nieuwe gebouwen hebben een oppervlakte van ca. 4.000 m². Dat vergt een water compensatie van 10%, circa 400 m². Ondiepe, jonge verlandingsplekken worden afgegraven langs de oever van de dijsloot ten westen van het erf (NNN) om de ontwikkeling van riet en ruigte te stimuleren. Deze biotoop is ook geschikt voor de rugstreeppad.

Daarnaast adviseert LNH om waar mogelijk bescheiden kansen voor versterking van landschappelijke en natuurwaarden te benutten.

Afbeelding 10: Paardensportcentrum Wennekers, Erfinrichtingsplan bij uitbreiding

6. Inrichtingsplan

Hieronder is een omschrijving opgenomen van de landschapselementen op het bedrijfserf met informatie over de functie, aanleg, streefbeeld, knelpunten en het beheer van de nieuwe en bestaande elementen.

6.1 Laanbomen langs erfpad

Bomenrij van statige laanbomen. De bestaande laanbomenrij langs het huidige erfpad handhaven en verlengen met drie bomen bij de ingang.

Functie

Laanbomen accentueren de zichtas over het erf. Laanbeplanting levert schaduw aan de paarden en ruiters. Het is visueel aantrekkelijk. De regelmaat van de stammen heeft een architectonische kwaliteit. De sluitende boomkronen vormen een groene parasol over het erfpad of parkeervoorziening. Lijnvormige houtopstanden zijn ook belangrijke elementen voor de oriëntatie van trekkende vogels, vleermuizen en andere dieren.

Streefbeeld

Het streefbeeld bij laanbomen is uniformiteit in soortenkeuze, plantafstand en leeftijd. Bij voorkeur staan de bomen op afstand van andere elementen om visueel een krachtig beeld te creëren.

Huidige situatie en knelpunten

De bomen in de laan langs het erfpad zijn vitaal en waardevol. Het advies is om deze te handhaven in de nieuwe situatie. Wel vertonen een aantal bomen schade, waarschijnlijk door auto's of machines. Schade aan de bast kan een boom verzwakken en vatbaar maken voor schimmels en ziekten. Het advies is om een boomspiegel in de verharding te maken waardoor auto's niet meer bij de stam kunnen rijden. Een alternatief is om boombeschermers rond de bast te plaatsen om de bomen te beschermen. Het is dan belangrijk om voldoende groei-ruimte te houden. Ook raden we het plaatsen van opslag tussen de beplanting af.

Afbeelding 11: Verkeer- of maaischade aan de laanboom. Een boomspiegel of boombeschermer kan schade voorkomen.

Inrichting

- Drie laanbomen, gewone es, *Fraxinus excelsior*, langs het erfpad bij de ingang aanplanten. Plantafstand 13 meter.
- Bomen hoog opkronen
- Ter bescherming bij begrazing, boomkorven aanbrengen. Korf van drie onbehandeld kastanje palen, 10/12 lengte 300 cm. Drie eiken planken 100x15x 2.5 cm, ursus gaas, zwaar 100 cm, dubbelen om de nodige hoogte van 200 cm te bereiken. Alternatief is de hoge variant van het POM model boomkorf.
- Boomspiegel aanleggen of boombeschermers plaatsen bij bestaande bomen.

Beheer

- Jaarlijks controleren van de ontwikkeling van de jonge bomen. Opkronen als nodig. Voorkom de vorming van dubbele toppen, zuigers en plakoksels met tijdig snoeien.
- Veiligheid snoeien als nodig.

6.2 Bomenrij langs erfrand

Een nieuwe bomenrij aanleggen langs de noordoostelijke zijerfrand en de achtererfrand.

Afbeelding 12: Bomenrij langs erfrand. Het erf is duidelijk afgekaderd van het weiland met beplanting. De boer houdt wel goed zicht tussen de boomstammen op zijn dieren. Foto: LNH

Functie

De bomenrijen langs de zij- en achtererfranden vormen een duidelijk begrenzing tussen het bebouwde en besloten erf en het open landschap. De sluitende boomkronen langs de achtererfrand vormen een groene parasol over de parkeervoorziening en onttrekken de trailers en auto's (deels) aan het zicht. De bomen langs de zijerfrand ontnemen het zicht (deels) op de nieuwe gebouwen. Lijnvormige houtopstanden zijn ook belangrijke elementen voor de oriëntatie van trekkende vogels, vleermuizen en andere dieren.

Huidige situatie en knelpunten

De keuze om een bomenrij langs het achtererf te planten zal negatieve consequenties hebben voor de laatste weidevogels die broeden in het achterland. Het steeds kleinere aantal weidevogels in het gebied is het gevolg van de toename van bebouwing en hoge beplanting. De openheid in de Schinkelpolder heeft in de laatste decennia flink afgenomen waardoor het steeds minder geschikt is als weidevogelbroedgebied. Zangvogels en vogels van het moeras biotoop profiteren juist van de toename van (moeras)bos.

Streefbeeld

Het streefbeeld voor deze bomenrij is uniformiteit in soortenkeuze, plantafstand en leeftijd. Plantafstand is 11,5 meter tussen de stammen langs het achterf. Met deze plantafstand houdt Fa. Wennekers nog goed zicht op de dieren in het achterland. De boomsoortenkeuze valt op een resistente iep cultivar met een brede kroon om de op die locatie geparkeerde trailers en auto's (deels) aan het zicht van af de dijk te onttrekken. Langs de noordoostelijke zijerfrand is de plantafstand 10 meter tussen de stammen. Hier planten we twee boomsoorten om en om in de bomenrij. Door verschillende cultivars met elkaar af te wisselen beperken we de risico van uitval door boomziektes.

Inrichting

- Bomenrij aanplanten langs achtererfrand. Resistent iep, *Ulmus resista* 'New Horizon', 28 stuks, minimum maat 10-12. Plantafstand 11,5 meter in de rij. Planten op ca. 0,5 meter van de verharding.
- Bomenrij aanplanten langs de noordoostelijke zijerfrand. *Tilia cordata* (Kleinbladige linde), 11 stuks, en *Betula pubescens* (Zachte berk), 10 stuks, om en om geplant. Minimum maat 10-12. Plantafstand 10 meter in de rij. Planten op ca. 4 meter van de verharding.
- Voorkom schade aan de jonge bomen met boombeschermers of andere fysieke bescherming.

Beheer

- Jaarlijks controleren van de ontwikkeling van de jonge bomen. Opkronen als nodig. Voorkom de vorming van dubbele toppen, zuigers en plakoksels met tijdig snoeien.
- Veiligheid snoeien als nodig

6.3 Bomenrij met dubbele struweelhaag langs erfrand

Bepantingsstroken van ca. 9 meter breed onderhouden als bomenrij met dubbele struweelhaag. Deze aanleggen langs de zuidwestelijke zijerfrand.

Afbeelding 13: Bomenrij met struweel. Afwisselende hoog en laag beplanting met doorkijkjes. Foto: A. Lodder

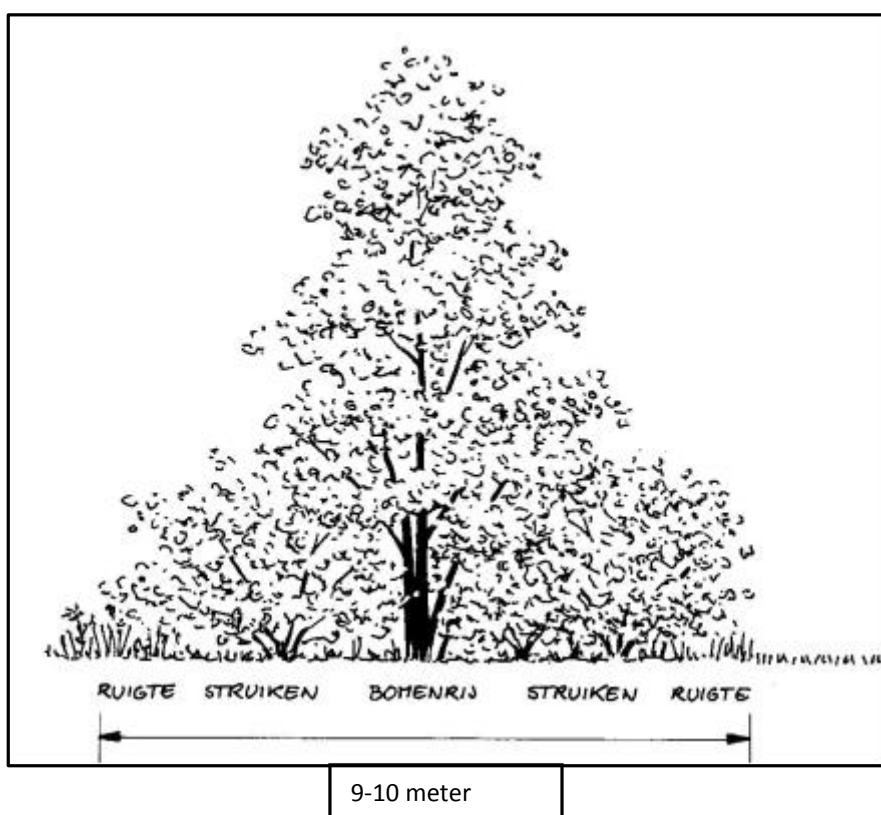
Functie

De bomenrij met dubbele struweelhaag functioneert als groene aankleding. De beplanting zorgt voor de landschappelijke inpassing van de elementen aan de randen van het erf. Ook vangen de bomen en struiken wind binnen het erf en vormen ze het leefgebied voor verschillende dieren.

Streefbeeld

Het streefbeeld is een losse, ruim beplante bomenrij van statige laanbomen van de eerste grootte (>15 meter). Tussen de bomen zijn struiken geplant. De eindbreedte van deze element is ca. 9 meter en wordt bereikt als de beplanting volledig ontwikkeld is. We kiezen verschillende bomen en struiken om een soortendiverse houtopstand te creëren. Het struikgewas heeft een natuurlijke groeivorm en wordt 2-4 meter breed en 3-4 meter hoog. De bomenrij staat centraal in het element. Door de ruime afstanden tussen de struiken blijven er vensters waardoor de weiden en de dijk enigszins zichtbaar zijn vanaf het erf.

Plantafstand is 20 meter tussen de blijvende boomvormers. De struiken staan in drie rijen - in de rij tussen de boomvormers en aan weerszijden - geplant. Ze worden in wildverband op 2 meter plantafstand aangelegd. We kiezen voor robuuste, inheemse soorten die niet giftig voor paarden en vee zijn.

Afbeelding 14: Dwarsdoorsnede van de bomenrij met dubbele struweelhaag. Laat bij aanplant voldoende ruimte voor de natuurlijke groei van het struikgewas. Bron: Landschapsbeheer Nederland

Het is belangrijk om rekening te houden met de eindbreedte van het struikgewas bij aanleg, vooral langs het beheerpad & de weidegang. Voorkom de noodzaak om de randen af te “scheren” om langs te lopen of rijden. Dat is onderhoudsintensief en verhindert de natuurlijke groeivorm van de struik. Tijdig onderhoud is ook nodig om worteluitlopers terug te dringen en uitdijen van de beplanting beperken.

Inrichting

- De bomenrij aanleggen volgens het wijker/blijver systeem. De blijvers zijn de duurzame bomen. Ze groeien langzaam. De wijkers groeien snel en bieden luwte aan de blijvende bomen. Ze worden gerooid na ca. 10-15 jaar.
- Aanplant bomenrij: bomenrij aanleggen op ca. 6 meter van de slootkant langs de zuidwestelijke erfrand. Wijkers en blijvers om en om geplant op 10 meter afstand. Minimum maat 10-12. Kiezen uit soorten van Tabel 1. *Salix alba* (Schietwilg) & *Alnus glutinosa* (Zwarte els) zijn geschikt. Totaal 8 stuks – 4 wijkers + 4 blijvers.
- Aanplant dubbele struweelhaag: struiken in drie rijen aanplanten – tussen de stammen van de bomen en in twee rijen aan weerszijden van de bomenrij. Gebruik bosplantsoen van 100 cm. Aanplanten in wildverband, plantafstand: 2 meter. Kiezen uit soorten van Tabel 2. Totaal: 175 stuks.

Beheer

- Bomenrij: wijkers tijdig dunnen. Veiligheid snoeien indien nodig.
- Struweelhaag: onkruid in de eerste jaren maaien met bosmaaien na half juni en in september en uitharken. Het maaisel moet verwijderd worden omdat de houtopstand anders veruigt. Na de sluiting van de struiklaag zal de onkruiddruk sterk verminderen (circa 3 jaar.)
- Struweelhaag: tijdig dunnen als struiken elkaar in de weg groeien en om eindbeeld te bereiken. Eindbeeld is een plantafstand van ca. 5 meter tussen de struiken.
- Struweelhaag: onderhoud bij eindbeeld door gefaseerd snoeien en terugzetten. Onderhouden in 5 jaar snoeyencyclus, elke jaar 20% van de singel onderhouden. Struikgewas afzetten op ca. 25-30 cm hoogte t.b.v. verjonging.

Tabel 1: Bomen

Latijnse naam	Nederlandse naam	Wijker/blijver/beide
<i>Alnus glutinosa</i>	Zwarte els	Beide
<i>Alnus incana</i>	Grijze els	Beide
<i>Fraxinus excelsior</i>	Gewone es	Blijver
<i>Populus canescens</i>	Grauwe abeel	Beide
<i>Populus nigra</i>	Zwarte populier	Wijker
<i>Populus tremula</i>	Ratelpopulier	Wijker
<i>Salix alba</i>	Schietwilg	Beide
<i>Tilia cordata</i>	Kleinbladig linde	Blijver
<i>Tilia x europaea</i>	Hollandse linde	Blijver
<i>Tilia platyphyllos</i>	Grootbladige linde	Blijver
<i>Ulmus 'New Horizon'</i>	Resistente iep	Blijver

Tabel 2: Struikvormers

Latijnse naam	Nederlandse naam
Amelanchier lamarckii	Krent
Clematis vitalba	Bosrank
Cornus sanguinea	Rode kornoelje
Cornus mas	Gele kornoelje
Crataegus monogyna	Eenstijlige meidoorn
Lonicera periclymenum	Wilde kamperfoelie
Rhamnus frangula	Sporkehout/ vuilboom
Rosa canina	Hondroos
Salix fragilis	Kraakwilg
Salix purpurea	Bittere wilg
Salix triandra	Amandelwilg
Salix viminalis	Katwilg
Viburnum opulus	Gelderse roos

6.4 Fruitboomgaard

Een fruitboomgaard aanplanten op de dijk langs de voorerfrand.

Functie

De oorspronkelijke functie van de fruitboomgaard is de productie van fruit voor de verkoop of gebruik door het boerengezin. Aangeplant op deze zichtlocatie siert de boomgaard het landschap in verschillende seizoenen – bloesem in het voorjaar, vrucht in het najaar en blad tijdens de groei. Vanaf de dijk gekeken helpt de boomgaard om het parkeerterrein op het voorerf aan het zicht te onttrekken. Naast de landschappelijke waarden heeft een fruitboomgaard ook natuurwaarden. Het herbergt verschillende (soms bedreigde) diersoorten. Steenuilen, bijvoorbeeld, gebruiken holtes in de stammen van oude fruitbomen om te broeden.

Streefbeeld

Het streefbeeld is een fruitboomgaard langs de voorerfrand. De bomen staan in het talud van de dijk. De bomen mogen niet hoger dan 5 meter worden, zoals omschreven in artikel 3.2, punt P van de keur van Hoogheemraadschap van Rijland. We kiezen voor halfhoogstamfruitbomen om aan die eis te voldoen. De halfhoogstamfruitbomen zijn in twee rijen geplant in verspringend verband. De fruitbomen zijn voorzien van raster of boomkorven om begrazing van pony's of schapen te permitteren.

Inrichting

- Rassenkeuze en plantverband in overleg met kweker G. Snel (fruitbomenkwekerij.nl) of de POM Noord-Holland (hoogstamfruitnh.com).
- Bij voorkeur met de hand planten i.v.m. ondergrondse leidingen. Zie klic melding voor ligging van kabels.

- Aanplanten halfhoogstamfruitbomen: appel, pruim, kers in zuidelijke rij. Peer in noordelijke rij. Plantafstand 9 meter in de rij; 10 meter tussen de rijen, 30 stuks.
- Ter bescherming bij begrazing, boomkorven aanbrengen. Korf van drie onbehandeld kastanje palen, 10/12 lengte 300 cm. Drie eiken planken 100x15x 2.5 cm, ursus gaas, zwaar 100 cm. Alternatief is het POM model boomkorf.

Afbeelding 15 en 15a: Twee modellen boomkorf voor de fruitboomgaard. Beide zijn geschikt voor grazende pony's of kleinvee, soms met aanvullende stroomdraad waar nodig.

Beheer

- Snoeicursus volgen of laat een deskundige de fruitbomen onderhouden.
- Fruitbomen jaarlijks snoeien voor het beste resultaat. De beste tijd om pitvruchten (appel, peer) te snoeien is in de winter, voordat de sapstroom weer op gang komt. Naast het uitvoeren van onderhoud in de winter, is het vaak wenselijk om de boom in de zomer te bezoeken om overvloedige waterloten te verwijderen. Steenvruchten (pruim, kers) worden niet in de winter gesnoeid maar in de periode na de bloei of de vrucht, in verband met de kans op ziekten (loodglans).
- Snoeihout in een takkenril verwerken. Dieren als insecten, zangvogels, muizen, egels, paden en marterachtigen kunnen er in schuilen.
- Bemesten met oude stalmest om de twee jaar.
- In een van de bomen kan een steenuilenkast worden opgehangen na 5-6 jaar.

6.5 Knotbomenrij

Een rij knotbomen langs de sloot onderaan de dijk aanplanten.

Functie

Deze knotbomen vormen een visueel aantrekkelijke lijn langs de dijksloot en helpen om de parkeerplaats op het voorerf aan het zicht te onttrekken. Knotbomen zijn van oudsher aangeplant om gebruikshout te leveren. Ze zijn in veengebieden ook vaak gebruikt om afkalving van oevers te voorkomen. De wortels van knotbomen verstevigen de oever. Ze zijn landschappelijk waardevol en, eenmaal op leeftijd, hebben ook ecologische waarden. Ze bieden broedgelegenheid aan verschillende vogels en zijn biotoop voor diverse dieren en bijzondere planten (mossen, korstmossen & varens.) De bekendste geknotte boomsoort is de wilg. Ook elzen, essen, eiken, linden, veld esdoorn, populier, haagbeuk en paardenkastanje komen als knotboom voor.

Afbeelding 16: Knotwilgen langs een sloot. De knot heeft een mooi schotelvorm gekregen. Foto: H. van Bruggen.

Streefbeeld

De bestaande rij knotwilgen verlengen met nieuwe aanplant op dezelfde plantafstand. Eindbeeld is een enkele rij knobomen geplant op korte afstand van de slootkant over geheel de breedte van het voorerf. De knobomen zijn voorzien van boomkorven en zijn hoog geknot. De hoge knot (op ca. 2,25 meter) permiteert de begrazing van pony's, paarden of koeien.

Huidige situatie

De bestaande rij knotwilgen is vitaal en waardevol. Deze bomen handhaven en waar nodig, de enkele uitgevallen bomen vervangen.

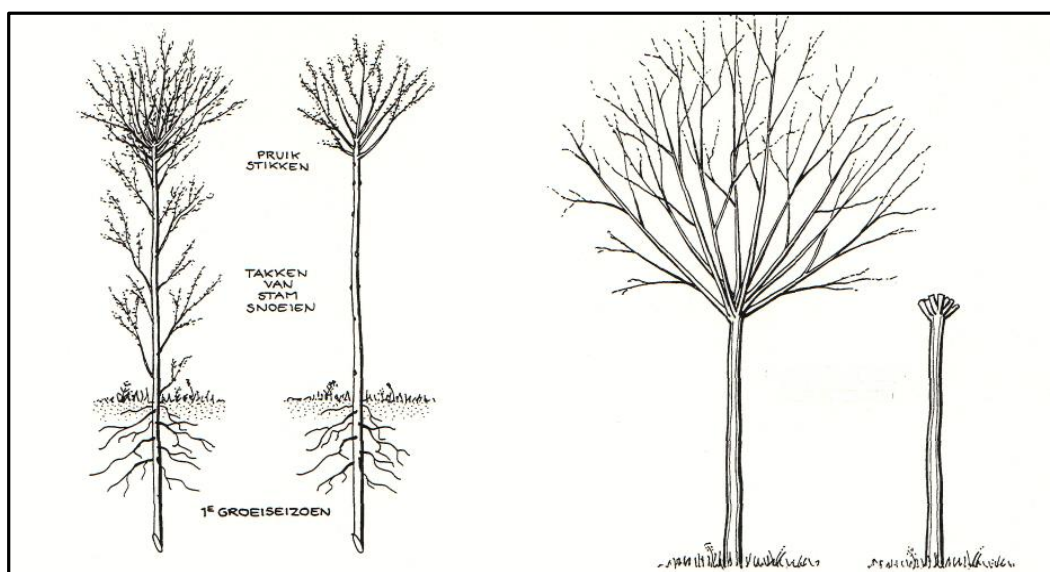
Inrichting

- Bij voorkeur met de hand planten i.v.m. ondergrondse leidingen. Zie klic melding voor ligging van kabels.
- Aanplant *Salix alba*, schietwilg, 38 stuks
- Gebruik een stevige, rechte sliet van 3-3,5 meter lengte van een schietwilg, doorsnede tak minimaal 5 cm.
- Snijd de onderkant hiervan schuin af. Schil repen bast van de onderste meter.
- Steek de sliet circa een meter diep in de talud van de dijksloot.
- Plant afstand 9 meter. Daarmee blijft voldoende ruimte om de sloot te onderhouden.
- Ter bescherming bij begrazing, boomkorven aanbrengen. Korf van drie onbehandeld kastanje palen, 10/12 lengte 300 cm. Drie eiken planken 100x15x 2.5 cm, ursus gaas, zwaar 100

cm, dubbelen om de nodige hoogte van 200 cm te bereiken. Alternatief is de hoge variant van het POM model boomkorf.

Beheer

- Snij regelmatig de loten die uit de stam groeien weg, met uitzondering van de topscheuten.
- In de tweede winter na het jaar van aanplant het aantal topscheuten terugbrengen tot 8-12. Dit heet 'stikken'.
- De wilgen knotten eens in de 3-5 jaar op ca. 2,25 meter hoogte. Bij knotwilgen geeft langer wachten een risico voor het optreden van watermerkziekte.
- Laat bij het knotten stompjes tak staan van ongeveer 3-10 cm lang. Er ontstaan dan eerder holten in de knot dan wanneer de takken kort op de kruin zijn afgezet. Holten zijn gunstig voor hollenbroeders en eenden. Laat een schotel i.p.v. een vuist vormen.
- Vrijkomende takken verwerken in een takkenril.
- Wilgen zijn zeer belangrijk voor bijen. Ze vormen in het voorjaar een belangrijke bron van stuifmeel en nectar, omdat zij bloeien op een moment dat er nog weinig andere bloei is. Wachten met knotten van (een deel van) de knotbomen tot de wilgen zijn uitgebloeid om voedsel voor bijen te behouden.

Afbeelding 17: Aanplant van een knotwilg, jaar 1, 2 & 3. Bron: Landschapsbeheer Nederland.

6.6 Solitaire bomen

Solitaire bomen in het noordoostelijk deel van het voorerf aanplanten.

Afbeelding 18: Solitaire bomen vormen markante punten in het landschap. De statige rode beuk is zeer geschikt om te planten als solitaire. Foto: H. van Bruggen.

Functie

Solitaire bomen vormen een markant punt in het landschap en zorgen voor de herkenbaarheid van het erf. Op een grote erf kunnen solitaire bomen groot en oud worden en het landschap lang sieren. Ze bieden het erf een statig aanblik en historische verankering. Vanaf de dijk gekeken helpen de solitaire bomen om het nieuwe parkeerterrein op het voorerf aan het zicht te onttrekken. In het verleden waren solitaire bomen ook functioneel. Ze fungeerden als bliksemafleider. Sommige boomsoorten hebben een insect werend werking. Inheemse bomen zijn ook ecologische waardevol. Ze zijn rijk aan mossen, paddenstoelen en insecten. Voor vogels die leven op of rond het boerenerf bieden solitaire bomen een belangrijke foerageer-, schuil- en/of nestelplaats.

Streefbeeld

Het streefbeeld is statige bomen geplant op het voorerf tussen de rijbakken en longeerkraal. De bomen zijn ruim beplant en staan vrij. Ze hebben voldoende ruimte om hun natuurlijke groeivorm en breedte te nemen.

Inrichting

- Bij voorkeur met de hand planten i.v.m. ondergrondse leidingen. Zie klic melding voor ligging van kabels.

- Solitaire bomen aanplanten volgens inrichtingsplan: *Fagus sylvatica* 'Atropunicea' (Rode beuk), 2 stuks, met boompalen. Minimum maat 10-12. Eindbreedte 12-15 meter. Houdt rekening met de eindbreedte bij aanplant. *Quercus robur* (Zomereik), 2 stuks, met boompalen. Minimum maat 10-12.
- Voorkom schade aan de jonge bomen met boombeschermers of andere fysieke bescherming waar nodig.

Beheer

Veiligheid snoeien indien nodig.

6.7 Grondwal

Waar ze nog niet aanwezig zijn, grondwallen langs de randen van de rijbakken en paddocks aanbrengen.

Afbeelding 19: De grondwal rondom de longeerkraal zorgt voor een goede landschappelijke inpassing.

Functie

Een grondwal helpt om de zandvlakte aan het zicht te onttrekken. De grondwal biedt ook luwte om het stuiven van zand te voorkomen.

Streefbeeld

Een met gras bedekte grondwal van circa 30 cm hoogte rondom de paddocks en rijbakken. Het groen van het gras camoufleert de licht gekleurde zandvlakte waardoor deze minder opvalt in het landschap.

Inrichting

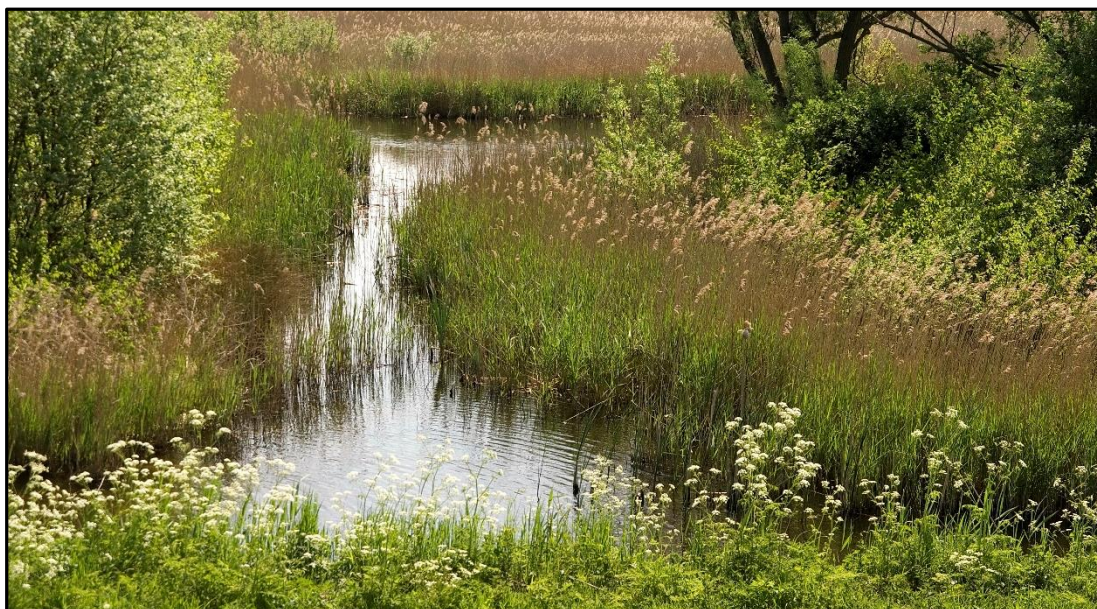
- Grondwal zodanig aanleggen dat het talud zonder extra versteviging intact blijft. Talud van 1:2 of flauwer is hiervoor geschikt.
- Circa 30 cm hoogte voor de grondwal is een goede streven.
- Bij voorkeur inzaaien met bij- en vlindervriendelijke zaadmengsel.

Beheer

- Maaien of begrazen.

6.8 Plas/dras berm als water compensatie

Het creëren van een plas/dras berm als compensatie voor het toegenomen verharding in het terrein.

Afbeelding 20: Het vergraven van de slootoevers schept ruimte voor water- en oevervegetatie. Rietvogels, libellen, rugstreeppadden en ringslangen kunnen hiervan profiteren. Foto: L. vd Heuvel.

Functie

Het waterschap eist het creëren van water als compensatie voor de toename van de verharde oppervlakte (daken en erfverharding) in het terrein. De nieuwe gebouwen op het uitgebreide deel van het erf hebben een oppervlakte van ca. 4.000 m². Dat vergt een compensatie van 10%, circa 400 m². Een deel van de dijsloot wordt vergraven waar dat kansrijk is voor natuurontwikkeling. Plas/dras bermen en vergraven oevers vormen een geschikt biotoop voor libellen, rietvogels, rugstreeppad en ringslang.

Streefbeeld

Het streefbeeld is een brede, ondiepe plas/dras berm langs de oever van de dijsloot ten westen van het erf. Deze jonge verlandingsplek is zo veel mogelijk geïsoleerd van het oppervlakte water.

Inrichting

- Plas/dras bermen van 3-6 meter breedte creëren om de ontwikkeling van riet en oevervegetatie te stimuleren. Variabele diepte van ca. 5 cm boven waterpeil tot ca. 25 cm onder waterpeil.

Beheer

- Voorkom bemesting en chemische onkruidbestrijding binnen 5 meter van deze zone.
- Gefaseerd maaien in de winter om rietontwikkeling te stimuleren.
- Uitdiepen om de 25 jaar.

6.9 Zoom/vlinderstrook

Waar mogelijk in het terrein laat een vlinderstrook ontwikkelen.

Afbeelding 21: Kruidenrijke zoom: Een bloeiende berm of overgangszone heeft ecologische en landschappelijke waarde. Foto: Aart Lodder.

Functie

De aanleg van een kruidenrijke zoom tussen de houtopstanden en het weiland verhoogt de ecologische potentie in het terrein. Deze bloemrijke, vaak ruige vegetatie is belangrijk voor verschillende vlinders en andere insecten. Bloeiende randen en bermen zijn ook landschappelijk waardevol. Extensief beheer kan ook helpen om de maaikosten te drukken.

Streefbeeld

Het streefbeeld voor de zoom is een kruidenrijke, bloeiende vegetatie bestaande uit soorten die in de omgeving voorkomen.

Inrichting

- Ontstaat van zelf als het wekelijkse maaien of begrazing uitblijft.
- LNH kan ook een streekeigen zaadmengsel samenstellen om in te zaaien als de grassen blijven domineren.

Beheer

- Zoom/vlinderstrook jaarlijks een of twee keer gemaaid na de zaadzetting om verruiging te voorkomen.

6.10 Takkenril

Snoeihout waar mogelijk in een takkenrillen verwerken.

Afbeelding 22: Wilgenhakhout verwerkt in een takkenril.

Functie

Een takkenril is een goedkope en natuurvriendelijke manier om snoeimateriaal in het terrein te verwerken. Het biedt nest-, voedsel- en schuilgelegenheid aan talloze insecten, kleine zoogdieren, vogels en amfibieën. Het kan ook een natuurlijke grens vormen tussen twee deelgebieden of elementen.

Streefbeeld

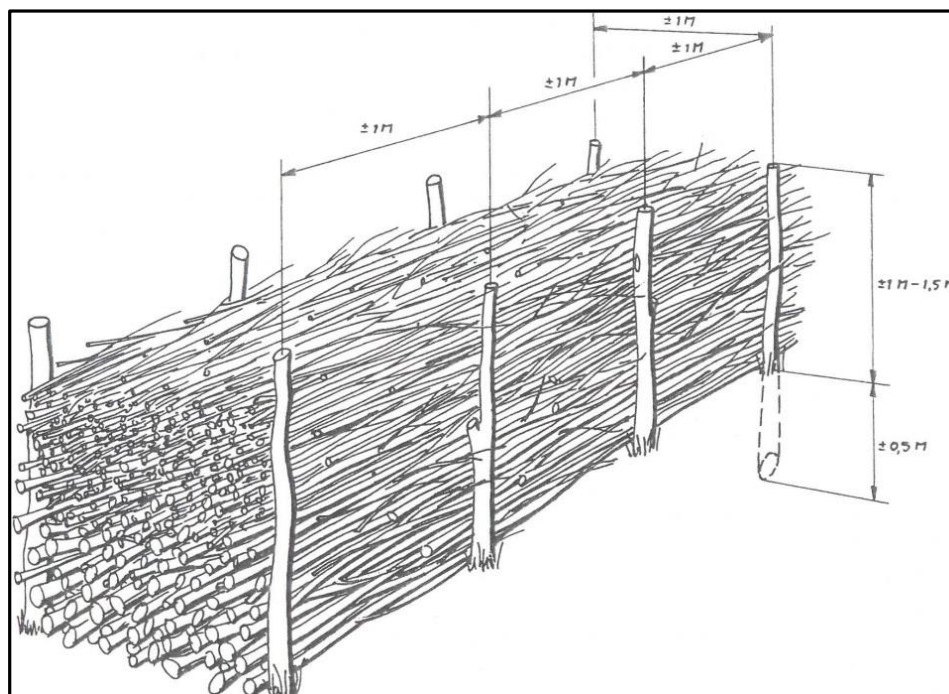
Het streefbeeld van een takkenril is een lijnvormig element waar snoei- en ander takhout van bomen en struiken op elkaar zijn gestapeld.

Inrichting

- Takken worden in de lengte op elkaar gestapeld, eventueel tussen rijen palen. De hoogte en breedte ligt meestal tussen de één en anderhalve meter.
- Bij de aanleg van de takkenril legt men bij voorkeur het zwaardere hout onderaan de stapel en de dunnere takken boven.
- Bij voorkeur de takken in elkaar vlechten om een compact geheel te krijgen.

Beheer

- Het snoeihout verteert langzaam weg en zo kan de takkenril bij de volgende onderhoudsbeurt weer aangevuld worden.
- Zieke bomen en takken afvoeren en niet in de houtril verwerken. Daar kunnen ze gezonde bomen blijven infecteren.

Afbeelding 23: Opbouw van een takkenril. Bron: Landschapsbeheer Nederland

6.11 Grastegels op nieuwe parkeerplaats

Het gebruik van grastegels om de nieuwe parkeerplaats deels te bestraten geeft de verharding een groen aanblik. Grastegels kunnen het zware verkeer onvoldoende dragen om te gebruiken voor de rijpaden. Deze worden geasfalteerd. Tussen de asfalt rijpaden worden drie stroken van grastegels aangelegd om de parkeerplaatsen voor auto's aan te duiden. Ze doorbreken (deels) het beeld van de grote verharde vlakke op het voorerf.

Afbeelding 24: Het gebruik van grastegels om de parkeerplaats op het voorerf deels te bestraten levert een groene aanblik op. Foto: tonn.nl

7. Financiën

Voor de aanleg van landschapselementen is financiering beschikbaar via de 'Bijdrageregeling Landschapselementen' van Landschap Noord-Holland. Een aantal van de elementen in het plan komt in aanmerking voor eenmalig subsidie. Landschap Noord-Holland heeft een concept subsidieaanvraag opgesteld. Zodra de uitvoeringsplannen definitief zijn kan Landschap Noord-Holland de subsidieaanvraag definitief maken en indienen.

De kosten voor de realisatie van het (concept) plan is geraamd op circa EUR 19.102,00 op basis van normbedragen. Actuele uitvoeringskosten kunnen hiervan afwijken. De firma Wennekers komt in aanmerking voor een financiële bijdrage van circa EUR 9.400,00 voor de realisatie van het (concept) plan.

Na oplevering van het definitief erfinrichtingsplan kan Landschap Noord-Holland op uw verzoek een offerte uitbrengen voor de uitvoering door de Groenploeg van LNH van de inrichting en eventueel toekomstige beheer van de landschapselementen zoals voorzien in het plan. LNH biedt u 20% korting op de kosten voor het erfinrichtingsplan als u de uitvoering van het plan aan de Groenploeg gunt. De korting van EUR 512,00 exclusief BTW (EUR 619,52 inclusief 21% BTW) wordt verwerkt in de eerste factuur van de Groenploeg voor hun uitvoeringsdiensten.

8. Literatuur

Dresmé, L. Ecologische onderbouwing, herbegrenzing EHS, Mr. Jac Takkade 21 te Aalsmeer. Dresmé & van der Valk, Santpoort-Zuid, 2014.

Wennekers, R. Stedenbouwkundige onderbouwing, uitbreiding paardensportcentrum, Mr. Jac Takkade 21 te Aalsmeer. Architectenbureau Ruben Wennekers, Hobrede, 2014.

9. Bijlagen

Erfinrichting Mr. Jac. Takkade 21, Aalsmeer, plattegrond (1:2000), A3, definitief

Erfinrichting Mr. Jac. Takkade 21, Aalsmeer, NO (1:1500), A3, definitief

Erfinrichting Mr. Jac. Takkade 21, Aalsmeer, ZW (1:1500), A3, definitief

Erfinrichting Mr. Jac. Takkade 21, Aalsmeer, detail 1 (1:500), A3, definitief

Erfinrichting Mr. Jac. Takkade 21, Aalsmeer, detail 2 (1:500), A3, definitief

Erfinrichting Mr. Jac. Takkade 21, Aalsmeer, detail 3 (1:500), A3, definitief

Erfinrichting Mr. Jac. Takkade 21, doorsnede A-A' (1:200), A4, definitief